

אנסמבל אספמיה אנסמבל תיאטרון בניהולה האמנותי של דליה שימקו

הרעיון הכללי

מאז הקמת המדינה עוצבה דמותה באמצעות המתח שבין "ישראלי" ו"יהודי", כאשר עם השנים נוצרה זהות בין "ישראלי = חילוני", ו"יהודי = דתי, מסורתי". בתור אדם ואזרחית ישראל שנולדה בצ'כוסלובקיה הקומוניסטית, אני מחפשת את זהותי היהודית חילונית, את שורשי ואת מימד ה"עמיות היהודית" (Jewish Peoplehood) בתרבות הישראלית, הצינונית והיהודית, וליצור יצירה השואבת מעומק שורשי העם על כל גווניו וזרמיו. כתוצאה מתהליכים אישיים ומקצועיים אלו, שעברתי כיוצרת, שחקנית ובימאית, החלטתי להקים אנסמבל תיאטרון אשר יתמקד ויעסוק בחומרים ונושאים יהודיים מזוויות ראייה שונות.

התהליך האישי-מקצועי

לפני תשע שנים יצאתי לדרך עצמאית ויוזמת, במהלכה ליהקתי וביימתי מחזה בשם "קשר דם" במסגרת תיאטרון תמונע, אשר זכה להצלחה רבה. במשך שלוש השנים בהן רצה ההצגה, הביקורות המעולות ותחושת היצירה המשותפת יצרו התגבשות קבוצת יוצרים ושחקנים המהווים את לב "אנסמבל אספמיה". במהלך שנים אלו העליתי עשר הפקות במסגרות שונות (פסטיבל אשה בחולון, תיאטרון הבימה, ביה"ס לאמנויות של סמינר הקיבוצים, תיאטרון אוניברסיטת חיפה, תיאטרון גבעתיים ותיאטרון תמונע), שבהן עיצבתי וגיבשתי את דרכי כבימאית יוצרת. הגשמי חלום ישן והפכתי את שיריה של יונה וולך למופע קברט תיאטרלי (יונה וולך-המופע) שהוצג בהצלחה במשך 4 שנים, הצגת היחיד שלי "הגברת הראשונה של הרייך השלישי" - סיפורה הלא יאמן של מגדה גבלס, אשתו של שר התעמולה הנאצי - עסקה בשואה מנקודת מבט ייחודית, זכתה לביקורות מרשימות. שיאה של גיבוש השפה הדרך התיאטרלית של האנסמבל הבשילה בעיבוד ליצירתו המונומטלית של דוד פוגל "חיי נישואים", שעידתי בשיתוף חבר האנסמבל עופר עין גל, עבור שחקני ויוצרי הקבוצה. גם הפקה זו זכתה לביקורות מצוינות ורצה 27 פעמים בתיאטרון תמונע ובתיאטרון חיפה. לאחר מכן העליתי את ההצגה "מבוכ המראות" מחזה פרי עטי (בהשראת סרטו של אבל פררה, "משחק מסוכן") ו"אחוזת וייס" מחזה מקורי מאת נוריאל טוביאס בבימוי. שרצה בימים אלו התמונע וברחבי הארץ. כל הפקות "אנסמבל אספמיה" עד עתה הן בכורות עולמיות הנותנות במה יצירה מקורית ישראלית.

ה"אני מאמין" של אנסמבל אספמיה

האנסמבל רואה את ייחודו האמנותי בעיסוק ביצירות יהודיות קלאסיות, היסטוריות ומודרניות, שיעשירו את השיח תרבותי וייצגו את התרבות היהודית-חילונית בארץ ובעולם.

האנסמבל עוסק בעיבודים לבמה של יצירות ספרותיות מונומנטליות ("חיי נישואים"), חומרים מהשירה העברית לדורותיה ("יונה וולך-המופע"), מחזאות ישראלית מקורית ("אחוזת וייס") החושפות ומאירות את התהוותנו כעם יהודי, תוך העדפת חומרים העוסקים בצדדים האפלים של החברה. בכל הפקה יש חיפוש אחרי שפה שונה. נטורליזם מוחלט המערב בין תיאטרון ומציאות ב"מבוכ המראות" וסגנון קולנועי המשלב השפעות מטרנטינו ואלמודובר והופך לשפה בימתית ייחודית ("אחוזת וייס"). כמו כן הפקות האנסמבל משתמשות ברבדים שונים של השפה העברית מסלנג ("מבוכ המראות") ועד לשירה ארכאית כמו שפתו של דוד פוגל ב"חיי נישואים" כל זאת בכוונה להשיב לבמה את העברית המגוונת והפואטית.

דליה שימקו
מייסדת ומנהלת אמנותית
אנסמבל אספמיה